

ämplöpon. Äbinos prim fina pro ob.” Ädonikom sui bötdatab, äsä dub memots dolik päbemekädölo.

„Kis ijenon-li?” äsäkob.

„Äprimob ad nepubön”, äsagom. „Leso.” Äklikom me doats ad jonön ditreti oka.

„Ag!” ägesagob.

„Äjenos äi dönü”, äsagom. „Änebupob dönü ed ai dönü, igo posä sperimänt pistöpon. Ai nog bejäfons säkädi at. Spelob, das seimna okanons tuvedön oni. No kanob fovön somo.”

„Suemob atosi”, äsagob.

„Sevol-li dredi vemikün oba?” äsäkom. No ästebedom gespiki, ed äsagom: „If atos fovon, fam obik leigo onepubon. No plu binob in medäds ya nu, oprimoy ad glömön obi, duinodis obik, benosekis obik. Brefüpo obinob memot läsiköl, in sperimänt nen fimek peträpöl.”

Älölogom lü ob, ed älogob drenis in logs omik, äsva miserab lölik oma nu idonikon sui om, distukölo speli alik oma.

„Jenöfo no memosevol-li obi?” äsäkom asä steifü lätik ad gevön oke fümi dö gität ad fam. „Logod obik no binon-li sevädkö pö ol in mod seimik?”

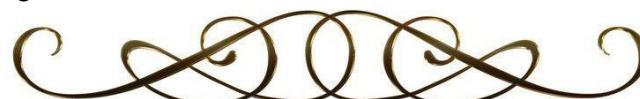
Ästeifülob ad tuvön gesagi, kel no öliedükön omi tu vemo. Ad süpad obik ye süpo änepubom. Leso, äsva rejidan nelogädik iklikom-la me doats, ed isejjimom omi se filmot.

Älogetob lü lustul vagik nedetü ob, ed äsäkob bötdane: „Elogol-li atosi? Man et näi ob. Enepubom. Leso.”

Bötädan äsiom kapo. „Sevob atosi. No zesüdos ad kudön. Dunom atosi ai dönü. Val at binon dil sperimänta, pö kel kompenom. No sevob mödikosi dö atos. Fümob, das okömom isio dönü. Binom is balan lotanas suvik.”

„Benö!” äsagob, do isuemob nosi. Bötädan ecogom-li? Val at ibinon-li plösen: nepuba-plösen gudiko pedastudöl? Ökanob-la gekömön isio odelo, ad vestigön, va man et öbinom-la lä bötdatab dönü, öresitom-la konotili bisarik oka, e nogna önepubom-la. Ba ösötob tuvedön räti at. Votadilo, ba öbinos gudikum ad no pokompenükön pö sperimänt emiplöpöl, tefü kel däsperiko äsukoy tuvedoti.

„Fam kanon binön so nelaidik”, ätikob, ven älüvob pöbi, keli go leneföro nogna övisitob. ■

VÖG VOLAPÜKA.
 ,Daniil Morozov': redakan
 ä vicifal,
 ,shido2308@yahoo.com',
 ,Ekaterinburg', ,Rossija' / Rusän.
Jäfidot soga bevünetik Volapükka.

YELOD 34^{id}. **NÜM: 1.** **2024 YANUL.** **PADS: 1 jü 8.**

PÖTÜ YELACEN

vipob alane sauni e benoplöpis mödik, pato tefü dins Volapükik. Li- man alik vemo veüton pro sogod smalik obsik. Yel epasetiköl eblis- non Volapükke duinodis mödik. Posä edupadob yelodi büük ela „Vög Volapükka”, anu vilob memükön olis dö jens cifik. Bukemöps Yuropik (mu pato tatabukemöp Bayänik) enotükons bevüresodo fonätiis mö- dik tefü Jenotem Volapükka, sekü kelos nu mögos ad vestigön stabö- fiko paseti püka obsik. El Hermann Philipps: cifal <fovom ad bevo- bön sotülis nulik vödabukas konfidovik fa ,Arie de Jong’. Id ezepom sludis kadäma dö nulavöds anik. Kadäm Volapükka nu binädon me limans lul: ,Hermann Philipps’, ,Daniil Morozov’, ,Brian R. Bishop’, ,Zhang Yutong’, ,Jan van Steenbergen’. Lätikan i binom guvan zilik vükipeda Volapükik. Buks anik epubons, sevabo: tidabuk pro Katalo- nänapükans (tradutod tidodema sperantik, tradutan binom ,Antoni Martí), buk labü poedots fa ,Michael Helsem’: poedan e pänan Lamerikänik (ko tiäd: „Mö! lilöm”, kelos muton sinifön eli „Moö! o rein!”), „Konots di ,Peterburg’” (dabükot Volapükik penädas fa ,Ni- kolaj Gogol’; pesedon bukemöpes difik, bevü votiks in ,Wien’, ,Mün- chen’ e Sänt-Peterburg’). Zuo gased obsik äbleibon labükön literati Volapükik me tradutods legudik, bevü votans fa ,Hermann Philipps’, ,Jan van Steenbergen’, ,Oleg Temerov’ e ,Carl Brianson’. Somikos olaidulonös!

Sis nüm at tiädamagod gaseda su pad primik binon nulik. Nu ma- god labon kölis kil Volapükka, dö kels kanoy reidön bosi su pad: 6.

Ün yel at bejäfobsös ziliko Volapükki! Redakan:

VOM BÄLDIK E SVIN OKA.

Mär Linglänik. Petradutöl fa ,Carl Brianson'.

Vom bäldeik äsvipof domi oka, ed ätuvoft mälpänidi smalik ä blegiki. „Kisi,” äsagof, „dunoböv-li ko mälpänid smalik? Ogolob lü maket ed oremob svinili.”

Du ägekömof lomio, änili-kof lü stöb, ab svinil no ävilon lovegolon love stöb.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof dogi. So äsagof

doge: „O dog! beitolöd svin! Svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömof lomio aneito!” Ab dog no ävilon beitön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof stafi. So äsagof: „O staf! o staf! flapolöd dogi! Dog no obeiton svin, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömof lomio aneito!” Ab staf no ävilon flapön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof fili. So äsagof: „O fil! o fil! filükolöd stafi! Staf no oflapon dogi, dog no obeiton svin, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömof lomio aneito!” Ab fil no ävilon filükön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof vati. So äsagof: „O vat! o vat! kvänolöd fili! Fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svin, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömof lomio aneito!” Ab vat no ävilon kvänön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof hobubi. So äsagof: „O hobub! o hobub! drinolöd vati! Vat no okvänon fili, fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svin, svinil no olovegolon love stöb, e no ogekömof lomio aneito!” Ab hobub no ävilom drinön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömof miticöpani. So äsagof: „O miticöpan! o miticöpan! pugolöd hobubi! Hobub no odrinom

MAN, KEL ÄFAMOM.

Fa ,Frank Roger', tiäd rigik: ,The Man Who Was Famous', ini Volapük petradutöl fa ,Hermann Philipps' (2023).

Spat obik isoafükön obi, klu ägolob ini pöb balid, keli älogob: pöb Lireyeänik. Ätikob, das at öbinon-la saidiko gudik.

Äbonedob biri topik, ed äseidob obi sui lustul balik nog gebidik lä böötädataab. Bötädan ägivom obe drinedi: birot dofik. Äsumob drinodili – äsmekon vemo gudiko.

Man detü ob äflekom oki lü ob, älülogom obi brefüpiko, e täno älüsmililom frediko obi.

„Soari”, äsagom. Vög oma ätonon, äsif adelo ya idrinom is väretis mödo mödikumis ka bali.

„Soari gudik”, ägesagob.

Täno seit brefüpik äbinon. Äfovom ad lülogetom obi smililölo, äsava äspetom, das ösagob-la bosi. Fino äropom ito seili.

„Fümo sevol, kim binob.” Smilil oma ävemikon. Äklülos, das man äspetom gespiki siik.

„Liedo nö!” äsagob. „No binob de top at. Büo neai äbinob in pöb at.”

Man at älülogom obi bluviko, äsava gespik oba äbinon lölöko nelönedik.

„Fümo sevol obi”, älaaidäalom. Älelogob omi kuratiko. Äbinom man labü lifayels ba luldegs u mäldegs. Älabom heremi gedik brefio pejimöli, logis paelablövik e logodi vemo froniki: klülab tefü lif düföfik – u tumöd bira.

„Famob”, äläsagom äsä plän. Älülogom skaniko obi, bi no imemosevob omi. No plu äsmililom nu.

„Tefü kis üfo famol-li?” äsäkob. Avilob fövön spikoti ad no säspetükön omi.

Loged zunik nu ävotikon ad loged stuna levemik. Nilädan omik len böötädataab leno äsevom utosi, demü kelos äfamom! Äbinos, äsava vol omik idästuron.

Äfidrinom väreti okik bira, äbonedom nog bali, ed äsagom: „Äkom-penob pö sököd sperimäntas nolavik. Balids onas äbenoplöpons mu vemo. Ävedob faman! Igo äbitikob pö televidabroadots! Fümo memol atosi.”

Te äsiob kapo – äbinos nensiämik ad deimön sagodi oma. No äsäkob ome soti sperimäntas nolavik at.

Älemufukom kapi, täno älaaisagom: „Pö sömitamapün fama obik dinäds änebenikons. Bos ämiikon dü sperimänt lätki mifätk et. Valikos lölöko

De yel: 1974 jü yel: 1977, äzedob büfiko nitedäli obik dö mekavapüks. Ye äblebob lebonedan gaseda: „Union”, in kel pads bal u tel päbü-dakipons pro Volapük.

Fino ün yel: 1978, äsludob ad filärön Volapükki büä Volapük fene-pubon, ed ad savön oni de glömäd. Dub atos, äpenob söle: „A. Sousa” ad dagetön buki „Compêndio da Lingua Universal Volapük”. Leigo, äbonedob „Vödabuki” e „Gramati Volapükka” fa „A. de Jong”. Pos mul bal de get bukas at, äkanob sedön penedi balid oba in Volapük söle: „Krüger” ad jonön ome seki studa obik. Bisariko, söl: „B. Bishop” äbege-sagom penedi at pla söl: „Krüger”, ibä atan äbinom malädik e tu jäfik. Pos tim nelunik, ägetob nümis anik ela „Vög Volapükka”, ed äseivob söl: „R. Midgley”, ko kel äkevobob in redak gaseda at.

Ekö! lio ävedob Volapükkan, e lio änugolob ini¹ slopane obsik.

1980.

DATUVAL DÖ KÖLS KIL VOLAPÜKA.

Leigoäsä Vp ya labon laido monogrami oka, leigoso laido labon i **kölis kil** oka, sevabo *violäti*, *goldaköli e grüni*, bi Vp eprimon daglofi oka so mückiko, äs *viol*; neodon ad benoplöp *goldi* mödik; e *spelon (diseinon)* ad ai blinön dabeni gretikün menefe. — Atos saidonös pro sapikans! (1885)

MAGODS KO

M	V
O	O
N	L
O	A
G	P
R	Ü
A	K
M	A.

Sökaleod **kölas** Vpik kil ai binonös sököl: **dono** grün, zänodo goldaköli, löpo violät: ön mod soik len stäns, sköts e votöpo... (1889)

¹ Gudikumo: *älüyümob lü* (küpet redaka).

vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svini no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!” Ab miticöpan no ävilon pugön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf Jaini. So äsagof: „O Jain! o Jain! deilägolöd miticöpani! Miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svini no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!” Ab Jain no ävilon deilägon.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf rati. So äsagof: „O Rat! o Rat! tuetolöd Jaini! Jain no odelägon miticöpani, miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svini no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!” Ab Rat no ävilon tuetön.

Äbegolof fagotili föfio, ed äkolkömf kati. So äsagof: „O Kat! o Kat! deidolöd rait! Rat no otueton Jaini, Jain no odelägon miticöpani, miticöpan no opugon hobubi, hobub no odrinom vati, vat no okvänon fili, fil no ofilükön stafi, staf no oflapon dogi, dog no obeiton svini, svini no olovegolon love stöb, e no ogekömob lomio aneito!” Ab Kat äsagon ofe: „If ogololös lü kun et ed oramenolös obe disbovedili labü milig, odedob rati.” So ämogolof vom bäldeik lü kun.

Ab Kun äsagof ofe: „If ogololös lü sigayebakum et ed oramenolös obe nameti sigayeba, ogivob ole miligi.” So ämogolof vom bäldeik lü sigayebakum ed äblinof sigayebi kune.

Sosus kun ifidof sigayebi, ägivof miligi vome bäldeik, ed ägegolof ko on pakipädöl in disbovedil lü kat.

Sosus kat inüläkon miligi, kat äprimon ad deidön rati, rat äprimon ad tuetön Jaini, Jain äprimon ad deilägon miticöpani, miticöpan äprimon ad pugön hobubi, hobub äprimon ad drinön vati, vat äprimon ad kvänön fili, fil äprimon ad filükön stafi, staf äprimon ad fläpön dogi, dog äprimon ad beitön svini, svini ön jek älovebunon love stöb, e so vom bäldeik ägekömf lomio etneito.

VÖDS ANIK: *sigayebakum* = „a haystack”, *nüläkön* (lov.) = „to lap (up)”.

COGED DEGFOLID SE „COGIKOS VOLAPÜKIK“ fa hiel Rupert Kniele (1887).

PÜK RIGIK (,KNIELE').

Wozu ein Verteidiger gut ist.

Richter: „Angeklagter, Sie sind zu sechs Monaten Gefängnis verurteilt! Sind Sie bereit, Ihre Strafe anzutreten?“

Angeklagter: „Das überlasse ich meinem Verteidiger.“

VOLAPÜK PEREVIDÖL (,PHILIPPS').

Kisi lavogan frutom.

Cödal: „O kusadäb! pacödetol ad fanäbam mälmulik. Binol-li vilöfik ad primön pönode ola?“

Kusadäb „Gividob / leletob atosi lavogane obik.“

COGED DEGLULID SE „COGIKOS VOLAPÜKIK“ fa hiel Rupert Kniele (1887).

PÜK RIGIK (,KNIELE').

Der boshafte Arzt.

Gast: „Das Bier ist jetzt viel stärker, als früher, ich habe gestern Abend darauf wie ein Ochse geschlafen.“

Arzt (nebenansitzend): „Das kommt nicht vom Bier.“

VOLAPÜK PEREVIDÖL (,PHILIPPS').

Sanan kofiälük.

Lotan: „Bir nu binon mödo nämöfikum ka yönädo; äsoaro pos bir eslipob äsä hobub¹.“

Sanan (näi om seadöl): „Atos no pakodon dub bir.“

VÖNA=VOLAPÜK (,KNIELE').

Kelosi lavogel pöfudom.

Cödel: „O pekusadel, binons pekodemel al fanub muls mal! Li-vilons beginön pöni onsa?“

Pekusadel: „Loveletob atosi lavogele obik.“

VÖNA=VOLAPÜK (,KNIELE').

Sanel badugik.

Lot: „Bil nu binom mödo stenudikum, ka veno, yesdelo vendel eslipob suku bil as xol¹.“

Sanel (nebasiedöl): „Atos no këmos² de bil.“

KÜPETS. ↗

Coged at jenon in böwäd.

¹ Pükälöns Deutänapükik tel tefü vöd: „Ochse“ (,xol' / hobub):
(1) ,schlafen wie ein Ochse“ = slipön so dibätiko, das no kanoj pagalükön fasiliiko.

(2) „Ochse“ binon i lunofavöd ü zanädavöd pöpedik e vilöfo pageböl in läns Deutänapükik. Me vöd at nemoy eki stupani.

Kludo pidob vemo, das vöd: „xol“ no plu dabinon in Volapük perevidöl ☺

² Pükälön: „das kommt von ...“ = atos pakodon dub

EL JEAN-CLAUDE CARACO KONOM, LIO EVEDOM VOLAPÜKAN.

Fa „Jean-Claude Caraco“ († 2015).

Pemotob yelü 1949 in „Lyon“ (zif kilid in Fransän, jolü flumeds „Rhône“ e „Saône“).

Ün 1967 älärnob eli Esperanto. Motamot oba ispikof obe dö el Esperanto, ibä iprimof ad studön püki at dü yunüp oka.

Onu, änitedälob dö pük at, e somo ädavedikon nitedälob oba dö mekavapüks. Du älärnob eli Esperanto, äseivob dabini Volapükka as pük vo bevünétik balid.

Ün yel ot, ätuvob in bukatedöp di „London“ buki petiädöl „Rapide Method of Neo“ pelautöli fa „Arturo Alfandari“ de „Brussel“. Äremob buki ed älärnob oni ün vigs tel. El Neo binon meka-vapük röletik ko el Esperanto, ab ko vödastok nulädikum e naböfikum. De yel: 1967 jü yel: 1969 äspodob ko „A. Alfandari“. Men at labü lifayels jöldeg, älabom flenis ä spodanis mödik bevü pükans e lautans mekavapükas valasotik.

Bi ävilob lärnön eli Ido e Volapükki, „A. Alfandari“ äsedom obe ladetis pükanas anik di „Ido“, e leigo ladeti söla: „Krüger“.

Dü yel bal (de yel: 1972 jü yel: 1973), äspodob ko söl: „Krüger“ ad lärnön Volapükki. Ab, me spod, atos äbinon vob fiklik. E, finü yel: 1973, spod ästopon. Ämatikob, ed äprimob lifi calik.